

تبیین مدل ساختاری شادکامی دانشجویان معلمان علوم تربیتی بر اساس تفکر امیدوارانه و دانش محتوایی در بین دانشجویان معلمان علوم تربیتی شهر گرگان

ولی تاجیک^۱

هانیه خدایی شاهره

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۲/۲۷ تاریخ چاپ: ۱۴۰۲/۰۵/۰۲

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، بررسی تبیین مدل ساختاری شادکامی دانشجویان معلمان علوم تربیتی بر اساس تفکر امیدوارانه و دانش محتوایی در بین دانشجویان معلمان علوم تربیتی شهر گرگان می باشد. تحقیق حاضر از نظر هدف یکی از تحقیقات کاربردی بوده و از نظر جمع آوری داده ها توصیفی و از نوع پیمایشی است. برای جمع آوری اطلاعات متغیر تفکر امیدوارانه برگرفته از مدل اشنایدر (۱۹۹۱)، برای متغیر دانش محتوایی از پرسشنامه ایوبی (۱۳۹۳) و برای متغیر شادکامی از مدل آکسفورد ساخته شده توسط آرچیل و همکاران (۱۹۸۹) استفاده گردید. جامعه آماری تحقیق حاضر کلیه دانشجویان معلمان علوم تربیتی شهر گرگان بودند. با استفاده از ملاک کلان، نمونه آماری تحقیق ۱۷۵ نفر بود. نمونه گیری نیز به صورت تصادفی ساده انجام شد. با استفاده از معادلات ساختاری و نرم افزار Smart PLS صحت فرضیه های تحقیق مورد آزمایش قرار گرفت و نتایج آزمون فرضیه ها نشان داد تفکر امیدوارانه و دانش محتوایی بر شادکامی دانشجویان معلمان علوم تربیتی شهر گرگان موثر می باشد. همچنین نتایج فرضیه های فرعی نشان داد که متغیرهای تفکر عاملی، تفکر راهبردی و مهارت بر شادکامی دانشجویان معلمان علوم تربیتی موثر بوده و متغیرهای نگرش و همچنین دانش بر شادکامی دانشجویان معلمان علوم تربیتی تاثیری ندارند.

واژگان کلیدی

شادکامی، تفکر امیدوارانه، دانش محتوایی، دانشجویان معلمان.

۱. نویسنده مسئول. کارشناسی ارشد، رشته روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علی آباد کتول، علی آباد کتول، ایران.

مقدمه

با آنکه به نظر می رسد مطالعات پیرامون شادکامی و احساس بهزیستی قدمت چندانی ندارد اما بررسی ها نشان می دهد ارسطو در ۲۵۰۰ سال پیش به آن پرداخته است. از نظر او شادکامی در پائین ترین سطح معادل موفقیت و کامیابی بوده و در بالاترین سطح شادمانی ناشی از معنویت قرار دارد. بدین گونه ارسطو شادی را رسیدن به زندگی معنوی می داند. همچنین افلاطون شادی را حالتی از انسان می داند که بین سه عنصر قوه ی عقل یا استدلال، احساسات و امیال تعادل و هماهنگی وجود داشته باشد (دیکی ۱۹۹۹).

از سوی دیگر در مبحث تفکر امیدوارانه، اسنایدر می گوید افرادی که تفکر امیدوارانه دارند؛ آنهایی هستند که قادرند اهداف مشخصی تعیین کنند، چند راه شدنی برای رسیدن به این هدف ها پیدا کنند و حتی اگر به مشکل برخوردند، باز هم به مسیر ادامه داده و ثبات قدم داشته باشند. افکار امیدوارانه عقایدی را نشان می دهند که فرد می تواند از طریق آنها راه های رسیدن به اهداف مورد تمایل را پیدا کند و برای استفاده از آنها برانگیخته شود. همچنین این نظریه امید را به عنوان سائقی برای هیجانانگیز و سلامتی افراد می داند (اسنایدر و همکاران، ۲۰۰۲).

در نهایت در خصوص تفکر محتوایی نیز می توان گفت که برای اینکه یک معلم بتواند به معلمی موفق و توانا تبدیل شود، راه های گوناگون و زیادی وجود دارد؛ اما قطعا در کنار تمام راه هایی که برای موفقیت در حرفه معلمی وجود دارد، فراگرفتن مجموعه دانش حرفه ای معلمان مخصوصا دانش محتوای می باشد (سیف، ۱۳۹۷).

بیان مسئله تحقیق

آموزش و پرورش مهم ترین نهاد اجتماعی برآمده از متن جامعه و درعین حال سازنده و تکامل دهنده آن است و تأثیر آن در پیشرفت جامعه محسوس است. این نظام از عناصر مختلفی تشکیل شده است که هر کدام از این عناصر در پیشبرد اهداف آن مؤثرند. معلم به عنوان یکی از این گروه بزرگ می تواند در تحقق این عناصر، اهمیت خاصی در نظام تعلیم و تربیت دارد و شادکامی اهداف نظام آموزش و پرورش تأثیر بسزایی داشته باشد (دانش پایه و همکاران، ۱۴۰۰).

در این راستا، روانشناسان امروزی به طور چشم گیری توجه خود را بر منابع بالقوه احساسات مثبت، از جمله احساس شادکامی متمرکز کرده اند تعاریف زیادی پیرامون مفهوم شادکامی ارائه شده است. شادی مجموعه ای از هیجان های شناختی و ارزیابی ها از زندگی است که به عنوان درجه ای از مثبت بودن این ارزیابی ها و کیفیت زندگی فردی تصور می شود شادکامی، اساسی ترین بحث انسانی برای تمام نسل ها و مرکزیت ترین محرک اهداف بشری است (شمالی احمدآبادی و برخوردار احمدآبادی، ۱۴۰۰).

یکی از متغیرهایی که انتظار می رود بر شادکامی دانشجو معلمان تاثیر گذار باشد تفکر امیدوارانه است. تفکر عامل (کارگزار)، تفکری است که افراد در مورد توانایی خود برای شروع و تداوم حرکت در مسیر انتخاب شده به سمت هدف دارند. این افکار در خود گویه های مثبت همچون "من می توانم این کار را انجام دهم" یا "رها نخواهم کرد" نمایان می شود. تفکر عامل، فرد را برای شروع و حفظ حرکت در طول مسیر به سمت هدف بر می انگیزد. این سه مولفه امید (هدف، تفکر گذرگاه و تفکر عامل) بر یکدیگر اثر متقابل دارند. تعیین اهداف مهم منجر به افزایش انگیزه می شود؛ و این انگیزه برانگیخته شده به نوبه ی خود ممکن است به یافتن گذرگاه کمک کند (میرزاییان، ۱۳۹۳).

آثار سودمند سازه های مثبت (مثل خوش بینی و امید) بر سلامت جسمانی و روانی در تحقیقات مختلف تأیید شده است. در این میان سازه امید توجه فزاینده ای را به خود اختصاص داده است (بیکر، ۲۰۲۰). پس از طرح نظریه امید از جانب

اشنايدر و همکاران و ايجاد مقیاسی برای اندازه گیری آن، حجم وسیعی از پژوهش ها به بررسی رابطه امید با متغیرهای مختلف سلامت روانی و حتی جسمانی پرداختند. به عنوان مثال تحقیقات مختلف نشان دادند که امید با عاطفه مثبت همبستگی مثبت دارد و همچنین به طور منفی با افسردگی، اضطراب، از نظر اشنايدر ملامت و افسردگی با انسداد یا عدم تحقق اهداف رابطه دارد که برای فرد اهمیت بسیار زیادی دارد. امید پایین می تواند سطح افسردگی و نقص روانی اجتماعی پائین تری را پیش بینی کند (بوربرگ، ۲۰۱۸).

از طرفی از دیگر متغیرهایی که انتظار می رود بر شادکامی دانشجو معلمان موثر باشد دانش محتوایی می باشد. دانشجو معلمانی که کسب دانش محتوایی و مهارت بالایی در تدریس کسب می نمایند احساس لذت بیشتری از کار خود داشته و با انگیزه بیشتری به آن می پردازند (ادام و میران، ۲۰۱۸).

برخلاف تصور عام و با وجود اهمیتی که دانش محتوایی در صلاحیت های حرفه ای معلمان دارد، پژوهشگران و اندیشمندان معتقدند این جنبه، در برنامه های درسی تربیت معلم کمتر مورد توجه قرار می گیرد (چو و همکاران، ۲۰۱۷). درحالی که توجه به دیگر حوزه های دانشی مورد نیاز معلمان، نباید موجب غفلت از دانش محتوا شود؛ زیرا بنا بر یافته ها، اولین حوزه از دانش معلمی که برنامه های درسی دوره های تربیت معلم، علیرغم اهمیتی که دارد توفیق چندانی در ارائه آن نداشته اند؛ دانش تخصصی محتوا است. شولمن (۱۹۸۶) نیز معتقد بود در برنامه های آموزشی دوره های تربیت معلم به دانش تخصصی محتوا چنانچه زمینه تخصص معلم را فراهم سازد، توجه نمی شود و عاقبت چنین غفلتی، هم برای سیاستها و هم برای پژوهشها جدی است. (فین فتر و پری، ۲۰۱۶).

پیشینه پژوهش های مرتبط، لبریز از منابع هدایت آموزش، زمانبندی ارائه مطالب، زمان انتظار، تقدم و تأخر مطالب و مواردی از این قبیل است؛ اما کمتر پژوهشی در خصوص محتوای موضوعات درسی یافت می شود. همچنین، طبق نظر شولمن، یکی از مسائل ابتدایی معلمان که هنوز بهقدر کافی به وسیله آنها درک نشده، دانش محتوایی تربیتی است.

فرضیه های تحقیق:

فرضیه اصلی:

هوش اخلاقی در مدیران مدارس دارای جو سازمانی مختلف در دبیرستانهای شهرستان گرگان در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ متفاوت می باشد.

فرضیه های فرعی:

هوش اخلاقی در مدیران زن و مرد دبیرستان های گرگان متفاوت است.

جو سازمانی در مدیران زن و مرد دبیرستان های گرگان متفاوت است.

وضوح و توافق هدف مدیران دبیرستانهای دولتی شهرستان گرگان با جو سازمانی مختلف، متفاوت می باشد.

وضوح و توافق نقشهای مدیران دبیرستانهای دولتی شهرستان گرگان با جو سازمانی مختلف، متفاوت می باشد.

رضایت از پاداش مدیران دبیرستانهای دولتی شهرستان گرگان با جو سازمانی مختلف، متفاوت می باشد.

رضایت و توافق رویه های مدیران دبیرستانهای دولتی شهرستان گرگان با جو سازمانی مختلف، متفاوت می باشد.

اثر بخشی ارتباطات مدیران دبیرستانهای دولتی شهرستان گرگان با جو سازمانی مختلف، متفاوت می باشد.

مبانی نظری تحقیق:

شادکامی

واژه شادکامی چندین مفهوم متفاوت را به ذهن متبادر می‌کند (برای مثال شادی، خشنودی، لذت، خوشایندی و ...) از این رو تعدادی از روان‌شناسان به اصطلاح بهزیستی ذهنی اشاره می‌کنند که یک اصطلاح چتری و در برگیرنده انواع ارزشیابی‌هایی است که فرد از خود و زندگی اش به عمل می‌آورد. این ارزشیابی‌ها، مواردی از قبیل رضایت از زندگی، هیجان و خلق مثبت و فقدان افسردگی و اضطراب را شامل می‌شود و جنبه‌های مختلف آن نیز به شکل شناخت‌ها و عواطف است (دانیر، ۲۰۰۲).

در صورتی که افراد از شرایط زندگی راضی بوده و عواطف مثبت بیشتر و عواطف منفی کمتری را تجربه کنند، گفته می‌شود که از بهزیستی ذهنی بالایی برخوردارند. اصطلاح بهزیستی ذهنی، اصطلاح روان‌شناختی معادل شادی است که به دلیل مفاهیم بسیاری که در خود نهفته دارد، ارجح است؛ اما با این وجود در ادبیات مربوط به جای یکدیگر بکار می‌روند (ادینگتون و شومن، ۲۰۰۴).

شادی صرف‌نظر از چگونگی کسب آن می‌تواند سلامت جسمانی را بهبود بخشد. افراد شاد احساس سرزندگی بیشتری می‌کنند، آسانتر تصمیم می‌گیرند، روحیه مشارکتی بیشتری دارند و نسبت به کسانی که با آنها زندگی می‌کنند، بیشتر احساس رضایت می‌کنند (مایرز، ۲۰۰۲).

به نظر کارلسون (۱۳۸۰) عادی‌ترین حالت ذهنی ما، حالت خشنودی و شادی است. موانعی که ما از دستیابی و تجربه کردن احساس شادی باز می‌دارد و یا در فاصله قرار می‌دهد، فرایندهای منفی اکتسابی هستند. وقتی که احساس مثبت ذاتی را کشف می‌کنیم و موانعی که ما را از رسیدن به آن باز می‌دارد، از سر راه برمی‌داریم، به تجربه بسیار معنی‌دارتر و زیباتر زندگی دست می‌یابیم. این احساسات مثبت، عواطف گذرای نیستند که صرفاً با تغییر اوضاع بیابند و بروند، بلکه در زندگی ما نفوذ می‌کنند و جزئی از ما می‌شوند. یافتن این حالت ذهنی به ما اجازه می‌دهد سرزنده و بی‌تکلف باشیم، چه این اوضاع، این دیدگاه مثبت را توجیه کند و یا نکند.

در تحقیقی که توسط آرجیل و لو (۱۹۹۰) در مورد تعریف شادکامی صورت گرفت، مشخص شد هنگامی که از مردم پرسیده می‌شود شادکامی چیست؟ آنها دو نوع پاسخ را مطرح می‌کنند: اول اینکه ممکن است حالات هیجانی مثبت (مانند لذت) را عنوان کنند و دوم، آن را راضی بودن از زندگی به طور کلی و یا در بیشتر جنبه‌های آن بدانند؛ بنابراین، به نظر می‌رسد که شادکامی دو جزء اساسی (عاطفی و شناختی) دارد که بعد عاطفی آن موجب می‌گردد انسانی که دارای احساس شادکامی است، از نظر دیگران به عنوان فردی بشاش و سرزنده شناخته شود و در مناسبات اجتماعی نیز بتواند راحت‌تر با دیگران ارتباط برقرار کند. همچنین از بعد شناختی نیز چنین فردی، نگرش مثبتی نسبت به دنیای پیرامون خود دارد و اتفاقات و رویدادهای اطراف خود را با دیدی خوش‌بینانه می‌نگرد (اشرفی و همکاران، ۱۳۹۱).

تفکر امیدوارانه

ریک‌اشنایدر که یکی از روان‌شناسان مثبت‌گرا بوده است، اعتقاد دارد کسانی که امیدوارانه فکر می‌کنند به موفقیت‌های بیشتری می‌رسند و هم از نظر جسمی و هم از نظر روحی از افراد ناامید سالم‌تر هستند.

اشنایدر مجذوب مفاهیمی چون امید و بخشش بود. در طول فعالیت حرفه‌ای خود، او شش کتاب درباره‌ی نظریه‌ی امید نوشته و ۲۶۲ مقاله در باب نقش امید در زندگی و جنبه‌های گوناگون آن همچون سلامتی، کار، تحصیل و مفاهیم

شخصی منتشر کرده است. یکی از حقایق بدیهی زندگی، این است که حتی با بهترین برنامه ریزی و استراتژیک‌ترین نقشه هم ممکن است آدم به بیراهه برود. امید، آن حالت ذهنی است که فارغ از میزان استعدادها و مهارت‌هایتان، به شما کمک می‌کند در پیچ و خم‌های صعب‌العبور زندگی از پانفتید و در شرایط دشوار و طاقت‌فرسا بتوانید به مسیر ادامه بدهید.

امید صرفاً یک حس خوشحال‌کننده نیست؛ بلکه مکانیزی است برای بقای ما انسان‌ها که بدون آن هرگز نمی‌توانستیم در دنیا تاب بیاوریم. از نظر اشنايدر امید فرایندی است که طی آن افراد ابتدا اهداف خود را تعیین می‌کنند، سپس راهکارهایی برای رسیدن به آن اهداف خلق می‌کنند و بعد از آن انگیزه لازم برای به اجرا درآوردن این راهکارها را ایجاد کرده و در طول مسیر حفظ می‌کنند. اشنايدر و همکاران (۱۹۹۱) یک نظریه ترکیبی مبتنی بر هدف را مطرح کردند که بسط یافته مدل تک بعدی سنتی بود و برای اولین بار زمینه‌ای را برای امکان سنجش معتبر و قابل اعتماد امید در افراد گشود.

از نظر اشنايدر (۱۹۹۵)، امید یک هیجان انفعالی نیست که تنها که در لحظات تاریک زندگی پدیدار می‌شود بلکه فرآیندی شناختی است که افراد به وسیله آن، فعالانه اهداف خود را دنبال می‌کنند. اشنايدر (۱۹۹۴) از این ایده حمایت می‌کند که امیدواری وضعیتی شناختی یا تفکری است که افراد را قادر می‌سازد که اهداف واقعی، اما چالش‌برانگیز و قابل پیش‌بینی را بدون سازند و سپس به آن اهداف از طریق اراده معطوف به خود، انرژی و ادراک کنترل درونی شده دست یابند. این چیزی است که اشنايدر و همکارانش از آن به عنوان قدرت اراده یاد می‌کنند. همچنین، اشنايدر بعد سومی را هم با عنوان راهکار بیان نموده که به معنای خلق راه‌های جایگزین جهت برون رفت از مشکلات است (قائدی و همکاران، ۱۳۸۷).

طبق نظریه‌ی امید اشنايدر، تفکر امیدوارانه از ترکیب سه چیز حاصل می‌شود یا به عبارتی بر سه مؤلفه مرکزی بنیان گذاشته شده است:

۱. اهداف: مواجهه با زندگی به شکل هدف‌گرا.

۲. مسیرها (گذرگاه‌ها): پیدا کردن مسیرهای گوناگون برای رسیدن به اهداف.

۳. عاملیت (عامل): باور شخص به توانایی خود در ایجاد تغییر و محقق کردن اهداف خود.

هم نظریه امید اشنايدر و هم تعریف امید بر شناخت‌هایی تأکید می‌کند که بر اساس افکار هدفدار ساخته شده‌اند. امید را می‌توان به عنوان افکار هدفدار تعریف کرد که در آن شخص تفکر راهبردی (توانایی درک شده برای پیدا کردن راهی برای رسیدن به اهداف دلخواه) و تفکر عاملی (انگیزه لازم برای استفاده از آن راه‌ها) را به کار می‌برد (اشنايدر و لوپز، ۲۰۰۷).

معمولاً اعمال بشر هدفدار هستند، ولی اهدافی که به اندازه کافی ارزشمند باشند و هوشیارانه دنبال شوند به عنوان امید شناخته می‌شوند. اهداف ممکن است کوچک یا بزرگ باشند و یا بر حسب دسترسی به آن از آسان تا خیلی سخت تغییر کنند (اشنايدر، ۲۰۰۵).

در نهایت به نظر اشنايدر امید عبارت است از "توانایی درک شده برای تولید راه‌هایی به سمت اهداف خوشایند، همراه با انگیزه درک شده برای استفاده از آن راه‌ها تا فرد به هدف مورد نظر برسد" (اشنايدر، ۲۰۰۰).

در این چهارچوب دو عاملی، عامل به حس کارآمدی (یا قصد و اراده) در حرکت به سمت اهداف فردی و راهبردها به طرح برنامه و راه‌ها برای دستیابی به اهداف دلخواه برمی‌گردد (برایانت و ونگروس، ۲۰۰۴).

روش‌شناسی تحقیق

پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی می‌باشد. تحقیقات کاربردی، تحقیقاتی هستند که در پی ارائه شناخت سودمند و قابل کاربرد دربارۀ حل مسائل سازمانی بکار می‌روند. همچنین از لحاظ نحوه گردآوری داده‌ها، توصیفی بوده و از نظر ارتباط بین متغیرها از نوع پیمایشی می‌باشد.

روش گردآوری اطلاعات

روش‌های گردآوری اطلاعات در این پژوهش را به طور کلی می‌توان به دو دسته کتابخانه‌ای و میدانی تقسیم نمود. در خصوص جمع‌آوری اطلاعات مربوط به ادبیات موضوع و پیشینه تحقیق از روش‌های کتابخانه‌ای (اینترنت، کتب، مقالات، پایان‌نامه‌ها و گزارشات...) و در خصوص جمع‌آوری اطلاعات برای پاسخ به سوالات پژوهش از روش میدانی (ابزار پرسشنامه استاندارد و آزمون مربوط به پایایی و روایی بر روی آن انجام شد) استفاده شده است.

روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

پس از جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات لازم به وسیله ابزارهای مختلف نام برده شده، بخصوص از طریق پرسشنامه، همگی آنها کدگذاری شده و سپس با استفاده از این پرسشنامه‌ها، داده‌ها در دو سطح توصیفی و استنباطی تجزیه و تحلیل خواهند شد. در بخش تجزیه و تحلیل آماری مطالعه حاضر، مراحل زیر مشاهده شد:

- بررسی اولیه پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها

- بررسی نهایی از نظر پاسخ و کدگذاری

- شماره‌گذاری پرسشنامه

- تحلیل داده‌ها با استفاده از بسته‌های نرم‌افزاری SPSS و PLS

با توجه به نوع تحقیق و نوع متغیرها، از آمار توصیفی و آزمون‌های استنباطی متناسب با نوع داده‌ها و متغیرها برای تجزیه و تحلیل داده‌های آماری و مطالعه سوالات تحقیق با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS و PLS استفاده شد.

جامعه آماری

جامعه آماری تحقیق کلیه دانشجویان معلمان علوم تربیتی شهر گرگان می‌باشد.

نمونه تحقیق:

حجم نمونه توصیه شده برای تحلیل عامل تائیدی حدود ۲۰۰ نمونه برای ده عامل توصیه شده است (شه و گلدشتاین، ۲۰۰۶، کلاین، ۱۹۹۰). طبق ملاک کلاین برای هر گویه پرسشنامه حداقل بین ۵ الی ۲۵ آزمودنی نیاز است. همچنین مطابق از فرمول تخمین اندازه نمونه کوکران برای تعیین اندازه نمونه مورد نیاز استفاده می‌گردد. با توجه به اینکه پرسشنامه

ها ۳۵ سوالی بوده و ۵ عامل برای هر گویه نیاز است حجم نمونه ۱۷۵ نفر می‌گردد. $n = 35 * 5 = 175$

تجزیه و تحلیل داده‌ها ارزیابی مدل اندازه‌گیری

به منظور بررسی پایایی مدل سنجش از روایی همگرا^۱ و روایی افتراقی^۲ به روشهای تحلیل عاملی تاییدی و میانگین واریانس استخراج شده (AVE)^۳ استفاده شده است

جدول ۱- روایی همگرایی سازه‌ها

متغیرها	ضریب آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی	AVE
تفکر امیدوارانه	۰/۹۷۲	۰/۹۷۸	۰/۸۴۹
تفکر عاملی	۰/۹۲۸	۰/۹۵۱	۰/۸۳۱
تفکر راهبردی	۰/۹۷۳	۰/۹۸۰	۰/۹۲۶
دانش محتوایی	۰/۹۲۰	۰/۹۳۱	۰/۵۳۳
مهارت	۰/۹۴۵	۰/۹۶۰	۰/۸۵۹
نگرش راهبردی	۰/۸۰۹	۰/۸۷۶	۰/۶۳۹
دانش	۰/۷۵۸	۰/۸۵۱	۰/۵۹۶
شادکامی	۰/۹۹۰	۰/۹۹۱	۰/۸۸۶

همان‌گونه که در سطور فوق ذکر شد، چنانچه مقدار AVE بزرگتر یا مساوی ۰/۵ باشد (چین، ۱۹۹۸)، بیان مینماید که حداقل ۵۰ درصد از واریانس، توسط متغیرهای توضیحی بیان شده است. همان‌طور که در جدول شماره ۱ مشاهده می‌شود میانگین واریانس استخراج شده برای همه‌ی متغیرها بالاتر از ۰/۵ بوده و در حد مناسبی قرار دارد؛ بنابراین روایی همگرایی سازه‌ها در این قسمت نیز تایید می‌شود. همچنین پایایی ترکیبی و ضریب آلفای کرونباخ بدست آمده برای تمامی سازه‌ها نشان می‌دهد که سازگاری درونی مدل‌های سنجش سازه‌ها در حد مطلوب قرار دارد.

بررسی روایی افتراقی

برای بررسی روایی افتراقی، روش فرنل و لارکر (۱۹۸۱) به کار برده شده است؛ به این ترتیب که اگر ریشه دوم (جذر) مقادیر میانگین واریانس استخراج شده (AVE) هر سازه، بزرگتر از مقادیر همبستگی آن سازه با سازه‌های دیگر باشد، روایی افتراقی تأیید می‌شود. جدول شماره ۴ (۵-۴) نتایج آزمون میانگین واریانس بین سازه‌ها (بررسی روایی افتراقی) را نشان می‌دهد. مقادیر قطری، جذر مقادیر AVE هستند.

¹ Convergent Validity

² Discriminant Validity

³ Average Variance Extracted (AVE)

جدول ۲- میانگین واریانس بین سازه‌ها (بررسی روایی افتراقی)

سازه‌ها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
تفکر امیدوارانه	0.927							
تفکر عاملی	0.782	0.922						
تفکر راهبردی	0.689	0.686	0.962					
دانش محتوایی	0.744	0.681	0.735	0.912				
مهارت	0.667	0.589	0.604	0.551	0.772			
نگرش راهبردی	0.568	0.546	0.662	0.502	0.532	0.730		
دانش	0.732	0.487	0.584	0.555	0.616	0.590	0.941	
شادکامی	0.495	0.357	0.382	0.317	0.567	0.643	0.392	0.799

همان گونه که در جدول شماره‌ی (۲) مشاهده می‌شود، جذر میانگین واریانس استخراج شده برای تمامی سازه‌ها، بیشتر از همبستگی با سایر سازه‌ها است، به عبارت دیگر معیار فرنل و لارکر (۱۹۸۱) در تمامی سازه‌ها محقق شده است؛ بنابراین روایی افتراقی سازه‌ها تأیید می‌گردد

ارزیابی مدل ساختاری

در این بخش به بررسی مدل ساختاری پرداخته و مدل کلی تحقیق مورد برازش قرار می‌گیرد. برای این منظور، معنی‌داری و ضرایب مسیر مدل تحقیق با استفاده از روش بوت استرپ (نمونه‌گیرهای مجدد و متوالی) و آماره آزمون تی استیودنت مورد بررسی قرار گرفته است. ضریب تعیین نسبت به ضریب همبستگی معیار گویاتری به شمار می‌رود و مهم‌ترین معیاری است که با آن می‌توان رابطه بین دو متغیر را توضیح داد. این ضریب بیان‌کننده درصد تغییرات تابع به وسیله متغیر مستقل است. ضریب تعیین بین صفر و یک است. اگر ضریب تعیین برابر صفر باشد یعنی خط رگرسیون هرگز نتوانسته است تغییرات متغیر تابع را به تابع مستقل نسبت دهد؛ به عبارت دیگر چنانچه هیچ‌گونه تغییری در متغیر وابسته به وسیله رابطه رگرسیون توضیح داده نشود، مقدار ضریب تعیین برابر صفر است. اگر ضریب تعیین برابر یک باشد یعنی خط رگرسیون دقیقاً توانسته است تغییرات متغیر وابسته را به تغییرات متغیر مستقل نسبت دهد. به عبارتی اگر تمام تغییرات در متغیر وابسته توسط رابطه رگرسیون توضیح داده شود، مقدار ضریب تعیین برابر یک خواهد بود و مقادیر دیگر بین این دو حد قرار می‌گیرند

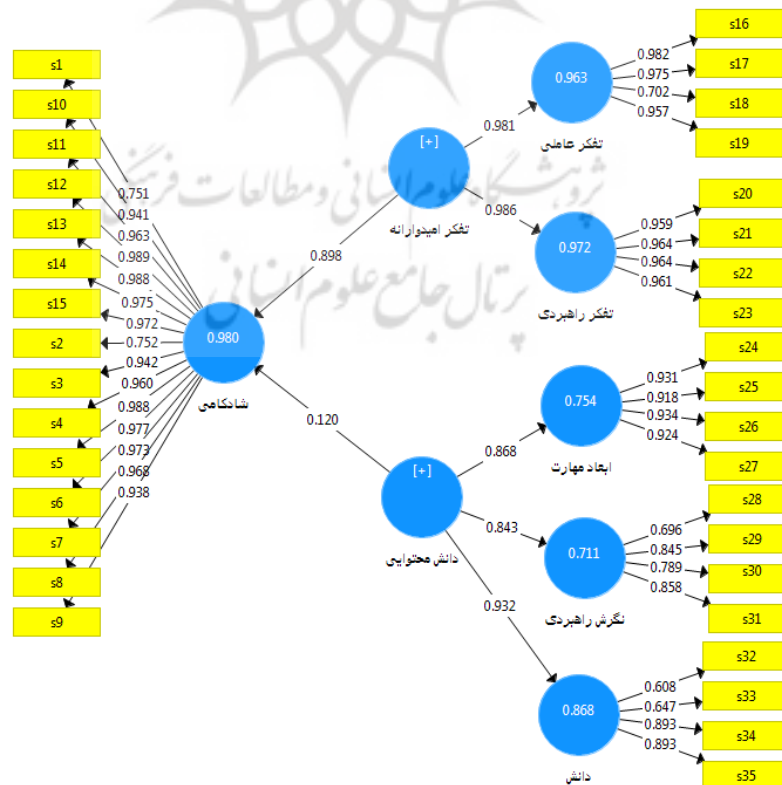

جدول ۳- ضرایب تعیین مدل تحقیق

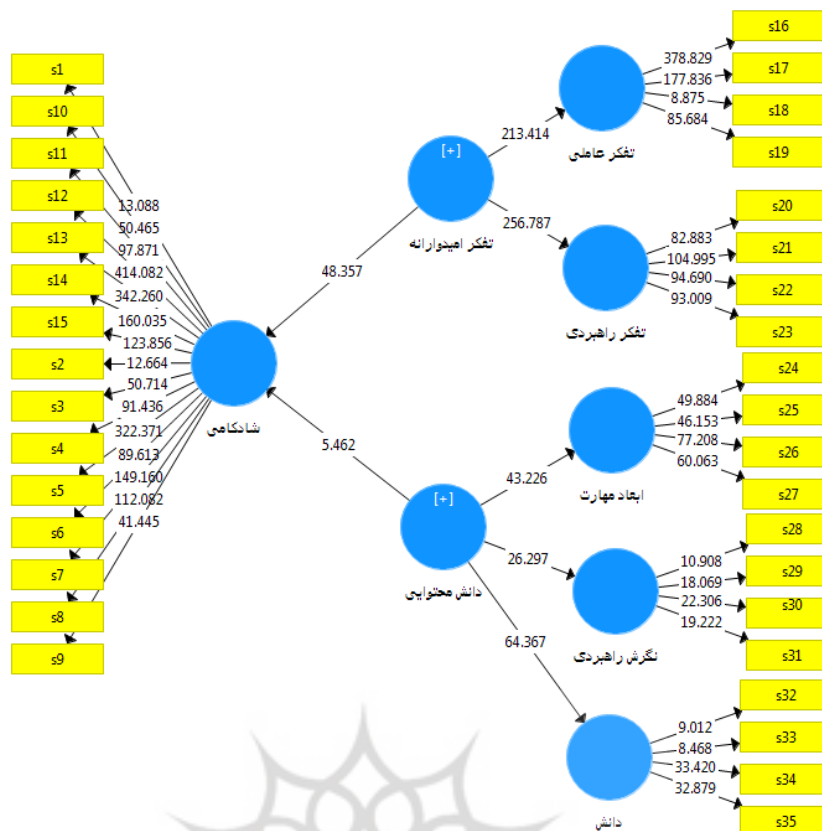
سازه‌ها	ضریب تعیین (R^2)	CV.Red	CV.Com
تفکر امیدوارانه	0.812	0.804	0.788
تفکر عاملی	0.843	0.839	0.812
تفکر راهبردی	0.868	0.844	0.781
دانش محتوایی	0.704	0.748	0.670
مهارت	0.591	0.467	0.342
نگرش راهبردی	0.541	0.437	0.422
دانش	0.524	0.416	0.409
شادکامی	0.481	0.415	0.388

همان‌طور که در جدول فوق (شماره‌ی ۳) مشاهده می‌گردد مقادیر ضرایب تعیین برای متغیرهای مکنون مدل، بیان‌کننده میزان تأثیرپذیری متغیرهای وابسته از متغیر مستقل است. در حقیقت از مقادیر جدول فوق استنباط می‌شود که ۸۱٫۲ درصد از تغییرات تفکر امیدوارانه به وسیله شادکامی بیان می‌شود. همچنین ۹۸٫۲ درصد تغییرات دانش محتوایی به وسیله شادکامی بیان می‌شود؛ و ۴۸٫۱ درصد تغییرات شادکامی تفکر امیدوارانه و دانش محتوایی بیان می‌شود. بررسی مقادیر Q^2 در جدول شماره‌ی ۴-۶- نشان می‌دهد که هیچ یک از مقادیر Q^2 منفی نبوده و حداقل مقادیر لازم برای پیش‌بینی، برآورده شده است.

در ادامه شکل (۱)، ضریب مسیر مدل برای فرضیه اصلی تحقیق را نمایش می‌دهد

شکل ۱- ضرایب مسیر مدل فرضیه اصلی تحقیق

شکل ۲- مقادیر آماره‌ی تی مدل فرضیه اصلی تحقیق

شکل (۲)، آماره تی مدل را نمایش می‌دهد که چنانچه مقدار آماره تی برای مسیری بزرگتر از ۱/۹۶ باشد، می‌توان نتیجه گرفت که این مسیر معنی‌دار بوده و فرضیه مورد نظر در سطح خطای ۰/۰۵ مورد تایید قرار می‌گیرد.

آزمون فرضیه اصلی تحقیق

فرضیه اصلی تحقیق عبارت است از:

تفکر امیدوارانه و دانش محتوایی بر شادکامی دانشجویان معلمان تربیتی شهر گرگان موثر می‌باشد. در این بخش از پژوهش، فرضیه‌های تحقیق به وسیله ضرایب مسیر و آماره تی مورد آزمون قرار گرفته‌اند. چنانچه مقدار آماره تی برای مسیری بزرگتر از ۱/۹۶ باشد، می‌توان نتیجه گرفت که این مسیر معنی‌دار بوده و فرضیه مورد نظر در سطح خطای ۰/۰۵ مورد تایید قرار می‌گیرد. جدول شماره ۴- نتایج حاصل از آزمون تی را نشان می‌دهد.

جدول ۴- نتایج آزمون تی: آزمون فرضیه اصلی تحقیق

نتیجه	آماره تی	ضریب مسیر	متغیر		فرضیه
			وابسته	مستقل	
تأیید	۴۸,۳۵۷	۰,۸۹۸	شادکامی	تفکر امیدوارانه	۱
تأیید	۵,۴۶۲	۰,۱۲۰	شادکامی	دانش محتوایی	۲

بررسی نتایج بدست آمده در جدول شماره ۴- نشان می‌دهد: ضریب مسیر تفکر امیدوارانه - شادکامی ۰,۸۹۸ است. آماره تی برای این ضریب نیز ۴۸,۳۵۷ است و مقدار آن بیشتر از آستانه معنی داری یعنی ۱,۹۶ بدست آمده است و

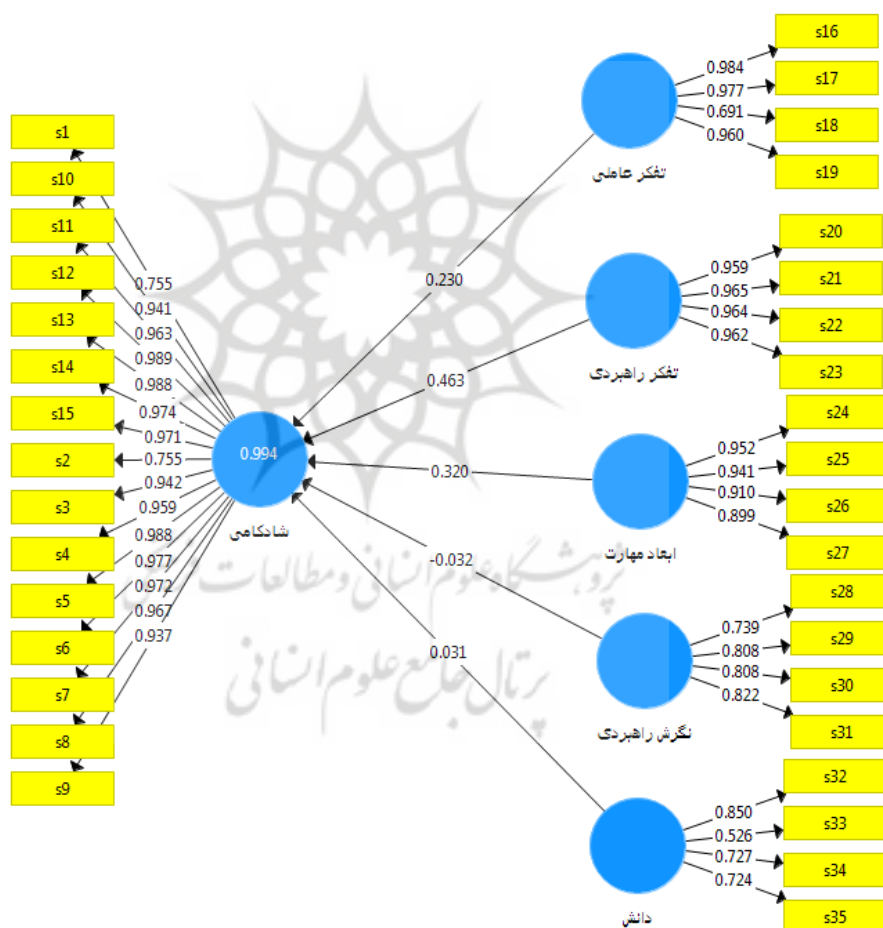
همچنین از نظر علایم پارامترهای برآوردی، علامت ضریب مسیر مثبت می باشد، لذا تفکر امیدوارانه بر شادکامی دانشجو معلمان علوم تربیتی شهر گرگان موثر می باشد.

ضریب مسیر دانش محتوایی - شادکامی ۰,۱۲۰ است. آماره تی برای این ضریب نیز ۵,۴۶۲ است و مقدار آن بیشتر از آستانه معنی داری یعنی ۱,۹۶ بدست آمده است و همچنین از نظر علایم پارامترهای برآوردی، علامت ضریب مسیر مثبت می باشد،

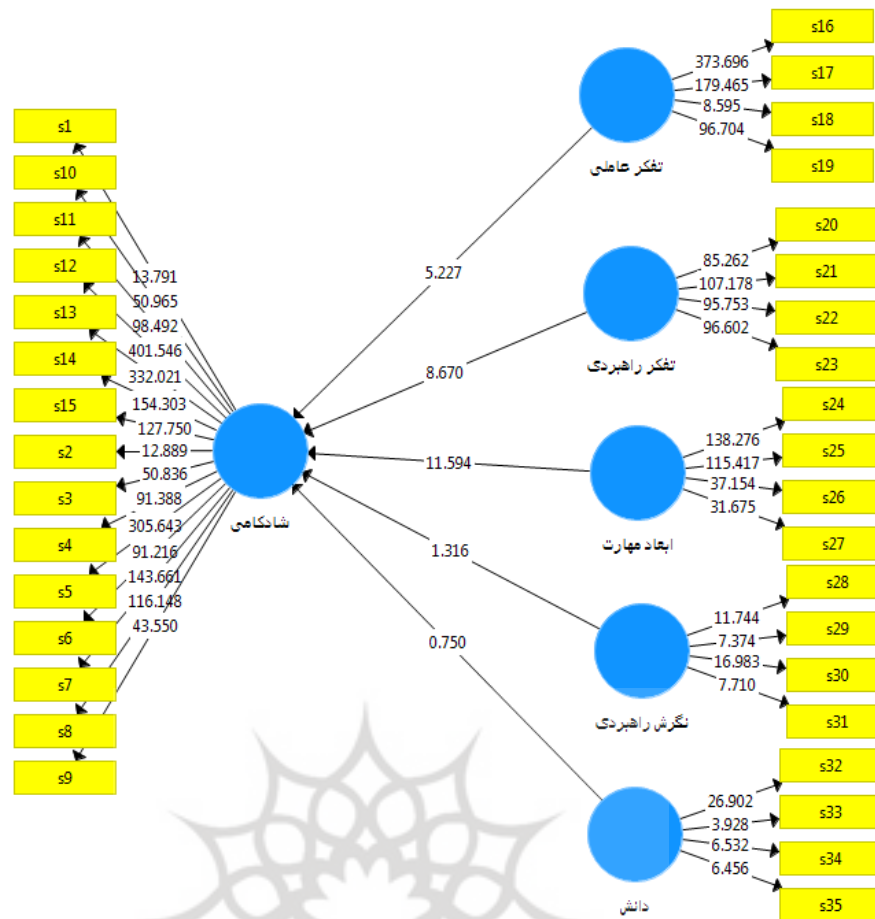
لذا دانش محتوایی بر شادکامی دانشجو معلمان علوم تربیتی شهر گرگان موثر می باشد. در نهایت می توان گفت که هر دو متغیر تفکر امیدوارانه و دانش محتوایی بر شادکامی موثر است اما تاثیر تفکر امیدوارانه بر شادکامی بیشتر از تاثیر دانش محتوایی بر شادکامی می باشد.

آزمون فرضیه های فرعی تحقیق:

در این بخش ابتدا، ضریب مسیر مدل برای فرضیه های فرعی تحقیق را بررسی می نمایم. شکل (۴-۴)، ضریب مسیر مدل برای فرضیه های فرعی تحقیق را نمایش می دهد.

شکل ۳- ضرایب مسیر مدل فرضیه های فرعی تحقیق

شکل ۴- مقادیر آماری تی مدل فرضیه های فرعی تحقیق

شکل (۴)، آماره تی مدل را نمایش می دهد که چنانچه مقدار آماره تی برای مسیری بزرگتر از ۱/۹۶ باشد، می توان نتیجه گرفت که این مسیر معنی دار بوده و فرضیه مورد نظر در سطح خطای ۰/۰۵ مورد تایید قرار می گیرد. حال به بررسی فرضیه های فرعی تحقیق می پردازیم:

جدول ۵- نتایج آزمون تی: آزمون فرضیه های فرعی تحقیق

نتیجه	آماره تی	ضریب مسیر	متغیر		فرضیه
			وابسته	مستقل	
تأیید	۵,۲۲۷	۰,۲۳۰	شادکامی	تفکر عاملی	۱
تأیید	۸,۶۷۰	۰,۴۶۳	شادکامی	تفکر راهبردی	۲
تأیید	۱۱,۵۹۴	۰,۳۲۰	شادکامی	مهارت	۳
رد فرضیه	۱,۳۱۶	-۰,۰۳۲	شادکامی	نگرش	۴
رد فرضیه	۰,۷۵۰	۰,۰۳۱	شادکامی	دانش	۵

آزمون فرضیه اول تحقیق:

فرضیه فرعی اول عبارت است از:

تفکر عاملی بر شادکامی دانشجو معلمان علوم تربیتی شهر گرگان موثر می باشد.

بررسی نتایج بدست آمده در جدول شماره ۵ نشان می‌دهد: ضریب مسیر تفکر عاملی - شادکامی ۰,۲۳۰ است. آماره تی برای این ضریب نیز ۵,۲۲۷ است و مقدار آن بیشتر از آستانه معنی داری یعنی ۱,۹۶ بدست آمده است و همچنین از نظر علایم پارامترهای برآوردی، علامت ضریب مسیر مثبت می باشد، لذا تفکر عاملی بر شادکامی دانشجو معلمان علوم تربیتی شهر گرگان موثر می باشد.

آزمون فرضیه دوم تحقیق:

فرضیه فرعی دوم عبارت است از:

تفکر راهبردی بر شادکامی دانشجو معلمان علوم تربیتی شهر گرگان موثر می باشد.

بررسی نتایج بدست آمده در جدول شماره ۵ نشان می‌دهد: ضریب مسیر تفکر راهبردی - شادکامی ۰,۴۶۳ است. آماره تی برای این ضریب نیز ۸,۶۷۰ است و مقدار آن بیشتر از آستانه معنی داری یعنی ۱,۹۶ بدست آمده است و همچنین از نظر علایم پارامترهای برآوردی، علامت ضریب مسیر مثبت می باشد، لذا تفکر راهبردی بر شادکامی دانشجو معلمان علوم تربیتی شهر گرگان موثر می باشد.

آزمون فرضیه سوم تحقیق:

فرضیه فرعی سوم عبارت است از:

مهارت بر شادکامی دانشجو معلمان علوم تربیتی شهر گرگان موثر می باشد.

بررسی نتایج بدست آمده در جدول شماره ۴-۸ نشان می‌دهد: ضریب مسیر مهارت - شادکامی ۰,۳۲۰ است. آماره تی برای این ضریب نیز ۱۱,۵۹۴ است و مقدار آن بیشتر از آستانه معنی داری یعنی ۱,۹۶ بدست آمده است و همچنین از نظر علایم پارامترهای برآوردی، علامت ضریب مسیر مثبت می باشد، لذا مهارت بر شادکامی دانشجو معلمان علوم تربیتی شهر گرگان موثر می باشد.

آزمون فرضیه چهارم تحقیق:

فرضیه فرعی چهارم عبارت است از:

نگرش بر شادکامی دانشجو معلمان علوم تربیتی شهر گرگان موثر می باشد. بررسی نتایج بدست آمده در جدول شماره ۴-۸ نشان می‌دهد: ضریب مسیر نگرش - شادکامی ۰,۰۳۲- است. آماره تی برای این ضریب نیز ۱,۳۱۶ است و مقدار آن کمتر از آستانه معنی داری یعنی ۱,۹۶ بدست آمده، لذا فرضیه تحقیق پذیرفته نشده و رد می شود؛ بنابراین نگرش بر شادکامی دانشجو معلمان علوم تربیتی شهر گرگان تاثیری ندارد.

آزمون فرضیه پنجم تحقیق:

فرضیه فرعی پنجم عبارت است از:

دانش بر شادکامی دانشجو معلمان علوم تربیتی شهر گرگان موثر می باشد. بررسی نتایج بدست آمده در جدول شماره ۴-۸ نشان می‌دهد: ضریب مسیر دانش - شادکامی ۰,۰۳۱ است. آماره تی برای این ضریب نیز ۰,۷۵۰ است و مقدار آن کمتر از آستانه معنی داری یعنی ۱,۹۶ بدست آمده، لذا فرضیه تحقیق پذیرفته نشده و رد می شود؛ بنابراین دانش بر شادکامی دانشجو معلمان علوم تربیتی شهر گرگان تاثیری ندارد.

پیشنهادات تحقیق

- ارضای نیازهای معلمان، قدردانی از معلمان محقق و دادن امتیازات شغلی به آنها جهت رضایت شغلی بیشتر.
- شرکت معلمان در دوره های بازآموزی و ضمن خدمت در افزایش علاقه آنان به فعالیت های پژوهشی جهت ارتقای دانش آنها
- شناخت و معرفی معلمان موفق و چاپ و تکثیر آثار آنها و اختصاص امتیاز به آنها جهت ارتقای روحیه آنها در بحث پژوهش.
- ایجاد شبکه اطلاع رسانی در آموزش و پرورش در جهت افزایش علاقه معلمان به فعالیت های پژوهشی
- برگزاری اردوهای پژوهشی و ایجاد تسهیلات جهت شرکت معلمان در همایش های تحقیقاتی
- فراهم نمودن بودجه کافی برای تحقیقات و افزایش امکانات مالی در جهت بهبود تمایل معلمان به فعالیتهای پژوهشی و سوق دادن آنها به فعالیت های غیردرسی.
- آشناسازی عملی و نظری معلمان با اصول و روش های تحقیق از طریق کلاس های ضمن خدمت، تاکید بر ارائه پایان نامه و گنجانیدن واحدهای درسی.
- ایجاد و گسترش یک نظام اطلاع رسانی مناسب در ادارات آموزش و پرورش تا با استفاده از خدمات یارانه‌ای، نشریه های پژوهشی، تشکیل همایش های پژوهشی و ارائه نتایج تحقیقات به صورت دیداری و شنیداری بتوان اطلاعات بهنگامی را در اختیار معلمان قرار داد.
- تخصیص اعتبارات مناسب جهت انجام فعالیت های تحقیقاتی توسط معلمان
- ایجاد زمینه همکاری دانشگاهها و مراکز آموزش عالی با محققان آموزش و پرورش و استفاده از نیروهای متخصص.

منابع

- آیزنک، مایکل (۱۳۷۸). همیشه شاد باشید (ترجمه زهرا چلونگر). انتشارات نسل نو اندیش.
- براتی سده، فرید (۱۳۸۸). (اثر بخشی مداخلات روانشناسی مثبت گرا جهت افزایش نشاط، خشنودی از زندگی، معناداری زندگی و کاهش افسردگی: تدوین مدلی برای اقدام، پایان نامه دکتری، دانشگاه علامه طباطبائی).
- دائمی، فاطمه و جوشنلو، محسن (۱۳۹۳). (بررسی اعتبار و پایایی مقیاس رضایت از زندگی در دانشجویان روانشناسی بالینی و شخصیت، دانشگاه شاهد، ۲۱ (۱۱) ۱۴۴-۱۳۵)
- دهقانی، محمدرضا و حسن امین پور. (۱۳۹۴). (بررسی وضعیت سرسختی و شادکامی در بین دانشجویان دانشگاه پیام نور، اولین همایش ملی پژوهش های نوین در حوزه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی ایران، تهران، مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی).
- شجاعی، احمد و سلیمانی، اسماعیل (۱۳۹۴). (بررسی تأثیر آموزش هوش معنوی بر بهزیستی روانشناختی و مؤلفه های آن در دانش آموزان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره). شهرستان اردبیل. مجله ی روانشناسی مدرسه، دوره ۴ (۱) ۱۰۴-۱۲۱).
- شکوهی امیرآبادی، لیلا؛ دلاور، علی؛ عباسی سروک، لطف اله و کوشکی، شیرین. (۱۳۹۷). (تحلیل محتوای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش بر اساس خلاقیت و شادکامی. ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، ۸ (۳)، ۶۵-۶۵)

- سبحانی تبریزی، جعفر (۱۳۸۷). سیمای انسان کامل در قرآن. چاپ یازدهم. قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیة قم.
- شرقاوی، سید حسن محمد (۱۳۶۳). گامی فراسوی روان شناسی اسلامی. ترجمه سید محمد باقر حجتی. تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
- صدوق (۱۳۷۶) امالی. ترجمه محمد باقر کمره ای. چاپ ششم. تهران: اسلامیه.
- شیخی، منصوره، هومن، حیدرعلی، احدی، حسن و مژگان سپاه منصور (۱۳۸۹). مشخصه های روان سنجی مقیاس رضایت از زندگی، فصلنامه تازه های روانشناسی صنعتی/سازمانی، ۱ (۳) ۱۷ - ۲۵.
- صیامیان، حسن؛ نعیمی، ام البنین؛ شهرابی، افسانه؛ حسن زاده، رمضان؛ اباذری، محمدرضا؛ خادم‌لو، محمد و جوادیان کوتنائی، مریم. (۱۳۹۰). بررسی وضعیت شادکامی و ارتباط با برخی متغیرهای جمعیت شناختی در دانشجویان پیراپزشکی، مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران، دوره بیست و یکم شماره ۸۶، ۱۵۹ - ۱۶۶.
- طاهری، علی و بهرامی باباحیدری، رستم (۱۳۹۳). بررسی تأثیر مدیریت استرس و شادی بر کیفیت زندگی، استرس و شادی کارکنان فرماندهی یگان ویژه استان چهارمحال و بختیاری، فصلنامه علمی - تخصصی دانش انتظامی چهارمحال و بختیاری، ۵ (۱۸). ۷۷-۹۴
- عباسزاده، محمد، عزیزادهاقدم، محمد باقر؛ کوهی، کمال و علیپور، پروین (۱۳۹۲). انواع سرمایه ها و نقش آنها در تبیین شادکامی دانشجویان. فصلنامه رفاه اجتماعی، ۱۳ (۵۱)، ۲۱۵-۲۴۴.
- قربانی، زهره؛ بنی جمالی، شکوه السادات؛ عامری، فریده؛ خسروی، زهره و دهشیری، غلامحسین. (۱۳۹۴). بررسی ویژگی های روانسنجی نسخه فارسی پرسشنامه ویژگی های روانشناسی مثبت در دانشجویان، پژوهش نامه روانشناسی مثبت، ۱ (۲)، ۱۵-۲۶.
- معینی، بابک؛ بابامیری، محمد؛ محمدی، یونس؛ براتی، مجید؛ رشیدی، سهیلا. (۱۳۹۵). بررسی رابطه بین شادکامی و وضعیت سلامت روان در دانشآموزان دختر دبیرستانی: یک مطالعه توصیفی - تحلیلی. مجله پرستاری و مامایی، ۱۴ (۱۱)، ۹۴۲-۹۵۱.
- میرشاه جعفری، ابراهیم؛ عابدی، محمدرضا؛ دریکوندی، هدایت الله. (۱۳۸۱). شادمانی و عوامل مؤثر بر آن. تازه های علوم شناختی، ۴ (۳)، ۵۰-۵۸.
- میلانی فر، بهروز. (۱۳۸۲)، بهداشت روانی، چاپ هشتم، تهران: نشر قومس.
- نیک نژاد، سامان. (۱۳۹۶). در جستجوی حق شادکامی، تهران: نشر مخاطب
- Argyle, M. (2001). Personality, self-esteem and demographic predictions of happiness and depression. *The Journal of Personality & Social Psychology*, 32 (8), 912, 920.
- Barbisch, D., Koenig, K. L., & Shih, F. (2015). Is there a case for quarantine? Perspectives from SARS to Ebola. *Disaster Medicine and Public Health Preparedness*, 9 (5), 547-553.
- Binder, M., & Coad, A. (2011). From average Joe's happiness to miserable Jane and cheerful John: using quantile regressions to analyze the full subjective well-being distribution. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 79 (3), 275-290.
- Brooks, S. K., Webster, R. K., Smith, L. E., Woodland, L., Wessely, S., & Greenberg, N., et al. (2020). The psychological impact of quarantine and how to reduce it: rapid review of the evidence. *The Lancet*. 18, 1-6.

- Chen, S., Zhang, Z., Yang, J., Wang, J., Zhai, X., & Bärnighausen, T., et al. (2020). Fangcang shelter hospitals: a novel concept for responding to public health emergencies. *The Lancet*, 30, 44-53.
- Chong, M., Wang, W., Hsieh, W., Lee, C., Chiu, N., & Yeh, W., et al. (2004). Psychological impact of severe acute respiratory syndrome on health workers in a tertiary hospital. *The British Journal of Psychiatry*, 185 (2), 127-133.
- Diener E, Biswas-Diener R. (2002). Will money increase subjective well-being? *Soc Indicators Res*; 57 (2): 119-169.
- Diener E, Oishi S, Lucas RE. (2003). Personality, culture, and subjective well-being: Emotional and cognitive evaluations of life. *Annu Rev Psychol*; 54 (1): 403-425.
- Diener, E. D., Emmons, R., Larsen, R., & Griffin, s. (1985). The Satisfaction with Life Scale. *Journal personality assessment*, 49, 71-74.
- Fujita, F., Diener, E., & Sandvik, E. (1991). Gender differences in negative affect and well-being: The case for emotional intensity. *Journal of Personality and Social Psychology*; 61 (3): 427-434.
- Gensini, G. F., Yacoub, M. H., & Conti, A. A. (2004). The concept of quarantine in history: from plague to SARS. *Journal of Infection*, 49 (4), 257-261.
- Gong, B., Zhang, S., Yuan, L., & Chen, K. Z. (2020). A balance act: minimizing economic loss while controlling novel coronavirus pneumonia. *Journal of Chinese Governance*.18, 52-75.
- Greyling, T., Rossouw, S., & Adhikari, T. (2020). Happiness-lost: Did Governments make the right decisions to combat Covid-19, GLO, Discussion Paper, No. 556, *Global Labor Organization (GLO)*, Essen, <http://hdl.handle.net/10419/217494>
- Gruber, Mauss, Tamir (2011), A Dark Side of Happiness? How, When, and Why Happiness is Not Always Good. *Perspectives on Psychological Science*, 6 (3), 222-233.
- Huang, Y., & Zhao, N. (2020). Generalized anxiety disorder, depressive symptoms and sleep quality during COVID-19 epidemic in China: a web-based cross-sectional survey. *Psychiatry research*. 45, 15-22.
- Jalloh, M. F., Li, W., Bunnell, R. E., Ethier, K. A., O Leary, A., & Hageman, K. M., et al. (2018). Impact of Ebola experiences and risk perceptions on mental health in Sierra Leone, July 2015. *BMJ Global Health*, 3 (2), e471.
- Lee, S. M., Kang, W. S., Cho, A., Kim, T., & Park, J. K. (2018). Psychological impact of the 2015 MERS outbreak on hospital workers and quarantined hemodialysis patients. *Comprehensive Psychiatry*, 87, 123-127.
- Liu, S., Yang, L., Zhang, C., Xiang, Y., Liu, Z., & Hu, S., et al. (2020). mental health services in China during the COVID-19 outbreak. *The Lancet Psychiatry*. 7(4), 47-50.
- Liu, X., Kakade, M., Fuller, C. J., Fan, B., Fang, Y., & Kong, J., et al. (2012). Depression after exposure to stressful events: lessons learned from the severe acute respiratory syndrome epidemic. *Comprehensive Psychiatry*, 53 (1), 15-23.
- Locke, B., Low, M., & Forsgren, E. (2019). An integrated management strategy to prevent outbreaks and eliminate infection pressure of American foulbrood disease in a commercial beekeeping operation. *Preventive Veterinary Medicine*, 167, 48-52.
- Lu, Haiyang; Nie, Peng; Qian, Long (2020). *Do Quarantine Experiences and Attitudes Towards COVID-19 Affect the Distribution of Psychological Outcomes in China? A Quantile Regression Analysis*, GLO Discussion Paper, No. 512, Global Labor Organization (GLO), Essen, <http://hdl.Handle.net/10419/215740>
- Maynard, M. S., Perlman, C. M., & Kirkpatrick, S. I. (2019). Food insecurity and perceived anxiety among adolescents: An analysis of data from the 2009-2010 *National Health and Nutrition Examination Survey (NHANES)*. *Journal of Hunger & Environmental Nutrition*, 14 (3), 339-351.

- Reynolds, D. L., Garay, J. R., Deamond, S. L., Moran, M. K., Gold, W., & Styra, R. (2008). Understanding, compliance and psychological impact of the SARS quarantine experience. *Epidemiology & Infection*, 136 (7), 997-1007.
- Robertson, E., Hershenfield, K., Grace, S. L., & Stewart, D. E. (2004). The psychosocial effects of being quarantined following exposure to SARS: A qualitative study of Toronto health care workers. *The Canadian Journal of Psychiatry*, 49 (6), 403-407.

